

Document final del seminari internacional “El turisme com a factor econòmic des de la perspectiva dels drets i els reptes dels treballadors i treballadores” organitzat pel Moviment de Treballadors Cristians d’Europa (MTCE) realitzat a Brixen del 10 al 12 de setembre de 2026

L’*overtourism* (turisme massiu) condueix a un atzucac per a les persones i la naturalesa: exigim un replantejament radical en favor de les persones treballadores, de la població dels països d’acolliment i de la creació⁽¹⁾

Nosaltres, els membres del Moviment Europeu de Treballadors Cristians (MTCE), critiquem durament les conseqüències socials i ecològiques del turisme massiu en destinacions turístiques populars. Una minoria gaudeix i es beneficia, però tothom paga per això. El que en molts llocs es ven com una benedicció econòmica i una promesa de prosperitat resulta ser una càrrega insuportable per a moltíssimes persones treballadores i per a gran part de la població dels actuals llocs turístics.

El turisme massiu, com a manifestació extrema del turisme en la seva forma actual, destrueix les relacions entre les persones i amb la naturalesa. Beneficia sobretot els interessos de les grans empreses internacionals, però no als de les persones del lloc. Les cadenes hoteleres internacionals i les plataformes de reserves com Airbnb o Booking.com converteixen barris sencers, i fins i tot regions turístiques completes, en monocultius turístics. L’habitatge escasseja i es torna inassequible perquè els pisos es lloguen de manera permanent a clients amb alt poder adquisitiu de les plataformes i cadenes hoteleres. La conseqüència és el desplaçament sistemàtic de la població local i la destrucció d’estructures socials consolidades durant dècades a causa de l’augment permanent dels lloguers.

Un altre efecte social inacceptable del turisme massiu consisteix en el fet que cada vegada més persones no poden permetre’s els viatges de vacances, que s’encareixen any rere any. A França el 2025 això va afectar una cinquena part de les persones treballadores, igual que a Alemanya, a Espanya afecta un 32,2% de la població major de 16 anys⁽²⁾. No obstant això, una vegada més, totes les persones del país paguen el preu ecològic. Al Tirol del Sud, per exemple, el consum d’aigua durant l’estiu de 2026, en el segment de preus alts i de luxe, va arribar a ser de fins a 500 litres diaris per persona⁽³⁾, en detriment de l’agricultura i de la població.

Veiem amb gran preocupació el paper de les xarxes socials. Els llocs turístics de “moda” impulsats per Instagram, TikTok i altres aplicacions són envaïts en molt poc temps per multitud de persones, sense que les infraestructures, la naturalesa o la població local estigui preparada per a això. Els llocs afectats es transformen a un ritme rècord en una mercaderia. Una vegada i una altra, la gent segueixen un clixé, sense parar esment a les conseqüències climàtiques i socials de les decisions que prenen sobre els seus viatges.

La situació de moltes persones treballadores del sector turístic és alarmant. Personal de neteja, cambrers i cambreres i treballadors i treballadores de temporada sofreixen condicions laborals precàries, salaris

⁽¹⁾ L’ús del terme «overtourism» es basa en el text de la votació del Parlament Europeu de 28 d’abril de 2026: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/a-10-2026-0078_en.html

⁽²⁾ Xifres d’Eurostat: <https://ec.europa.eu/eurostat/de/web/products-eurostat-news/w/ddn-20260730-1?ettrans=es>

⁽³⁾ Vegeu la recerca del setmanari del Tirol del Sud: <https://www.ff-bz.com/leitartikel/2026-31/einen-duerfenanderen-nicht.html>

Document final del seminari internacional “El turisme com a factor econòmic des de la perspectiva dels drets i els reptes dels treballadors i treballadores” organitzat pel Moviment de Treballadors Cristians d’Europa (MTCE) realitzat a Brixen del 10 al 12 de setembre de 2026

baixos, treball a preu fet, falta de protecció social i atenció sanitària, i també lloguers elevats. Sent les dones especialment perjudicades.

Les grans plataformes i les cadenes hoteleres internacionals, en canvi, obtenen beneficis rècord.

Especialment precàries són les condicions laborals de les companyes i companys que van ser reclutats en països fora de la UE amb l’esperança d’aconseguir una bona feina en els centres turístics. L’estratègia de maximització de beneficis de la indústria turística es basa en cada vegada més hostes i una explotació creixent del personal.

Per a nosaltres, la monetització o cosificació de regions i ciutats senceres segons els principis de la maximització capitalista de beneficis és incompatible amb el principi que Déu ha confiat el nostre món a les persones com a base comuna de la vida. El papa Lleó XIV escriu en la seva encíclica

Magnifica Humanitas:

“Entre els diversos aspectes del bé comú, el principi del destí universal dels béns revesteix una importància immediata. Aquest principi ens recorda abans de res que Déu ha regalat els béns de la terra – sòl, aigua, aire, recursos naturals– a tota la família humana, perquè serveixin per a la vida de tots avui i en el futur, i que tots tenen un dret originari a l’ús d’aquests béns. [...] No correspon al pla de Déu tractar aquest do de tal manera que només uns pocs es beneficiïn dels seus avantatges”. (MH,65)

D’això es deriva per a nosaltres l’exigència a la política i a l’economia d’aquestes mesures concretes: salaris que garanteixin la subsistència i condicions laborals justes en el sector turístic seguint el model de l’economia solidària. A més, les poblacions afectades han de ser incloses obligatòriament en la planificació i en les decisions turístiques. El turisme no ha de ser una fi en si mateixa que exploti els paisatges, destrueixi habitatges i cremi a les persones treballadores. Necessitem un model que serveixi a una economia solidària, no sols als balanços de les grans empreses internacionals.

“El valor d’una civilització no pot mesurar-se pel poder dels seus mitjans, sinó per la cura que és capaç de brindar, per la capacitat de veure al proïsme com un altre personal i no sols com una funció. La capacitat de cuidar-nos els uns als altres és una dimensió important de la nostra humanitat”. (MH,114)

⁽¹²⁾ L’ús del terme «overtourism» es basa en el text de la votació del Parlament Europeu de 28 d’abril de 2026: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/a-10-2026-0078_en.html

⁽²⁾ Xifres d'Eurostat: <https://ec.europa.eu/eurostat/de/web/products-eurostat-news/w/ddn-20260730-1?ettrans=es>

⁽³⁾ Vegeu la recerca del setmanari del Tirol del Sud: <https://www.ff-bz.com/leitartikel/2026-31/einen-duerfenanderen-nicht.html>